

Notă informativă
la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Programului de dezvoltare a organizațiilor societății civile pentru perioada 2024-2027

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Prezentul proiect de Hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea **Programului de dezvoltare a organizațiilor societății civile pentru perioada 2024-2027** a fost elaborat de către Cancelaria de Stat cu suportul proiectului „Fondul de Consiliere în Politici”, finanțat de Ministerul federal german pentru Cooperare Economică și Dezvoltare și implementat de Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ) în Moldova.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Documentul de politici publice în domeniul dezvoltării organizațiilor societății civile pentru anii 2024-2027 (PDOSC) reprezintă o continuitate a celor 3 documente strategice în domeniul societății civile, implementate pe parcursul anilor 2009-2020. Până la moment au fost implementate trei documente de politici publice:

- Strategia dezvoltării societății civile în anii 2009–2011 (Hotărârea Parlamentului nr.267/2008);
- Strategia de dezvoltare a societății civile pentru perioada 2012-2015 și a Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei (Legea nr. 205/2012);
- Strategia de dezvoltare a societății civile pentru perioada 2018-2020 și a Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei de dezvoltare a societății civile pentru perioada 2018-2020 (Legea nr. 51/2018).

Elaborarea Programului asigură realizarea angajamentelor asumate de autorități în *Planul de acțiuni pentru implementarea măsurilor propuse de către Comisia Europeană în avizul său privind cererea de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană*.

De asemenea, elaborarea prezentului document de politici este prevăzută în *Planul Național de Dezvoltare pentru anii 2023-2025 (o.s.7.1)* și în *Planul de acțiuni al Guvernului pentru anul 2023 (act.1.27)*.

Proiectul corespunde obiectivelor de dezvoltare durabilă (ODD) și răspunde indirect țințelor: ODD 10, 16, 17. În același timp, proiectul va contribui la implementarea Obiectivului nr.7 „Asigurarea unei guvernări eficiente și transparente” din Strategia Națională de Dezvoltare „Moldova Europeană 2030” aprobată prin Legea nr. 315/2022, precum și la realizarea Acordului de asociere între UE și RM (Titlul IV, art.134,135 și 136).

Scopul prezentului document este îmbunătățirea mecanismelor de cooperare a statului cu organizațiile societății civile, dezvoltarea platformelor de comunicare și coordonare a deciziilor, dezvoltarea și diversificarea surselor de finanțare a organizațiilor societății civile și sporirea capacităților sectorului asociativ.

Viziunea generală a Programului de dezvoltare a organizațiilor societății civile pentru perioada 2024-2027 este de a susține și a promova dezvoltarea organizațiilor societății civile (OSC) în Republica Moldova, prin consolidarea și îmbunătățirea mecanismelor de colaborare cu statul. Prin implementarea acestui program, se urmărește îmbunătățirea transparenței, responsabilității și participării cetățenilor în procesul decizional, precum și creșterea capacității organizațiilor societății civile de a aborda problemele sociale și de a promova valorile democratice.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

Proiectul nu are drept scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul Programului de dezvoltare a organizațiilor societății civile evidențiază problemele din domeniul de activitate, precum și cauzele și sub-cauzele acestor probleme, argumentate cu date statistice și informații relevante.

Programul conține **3 obiective generale** și 7 obiective specifice, având ca scop consolidarea nivelului de cooperare dintre autoritățile publice centrale și locale și organizațiile societății civile în procesele decizionale :

- *Obiectivul general 1:* Îmbunătățirea accesului la procesele decizionale la nivelul autorităților publice centrale și locale;

Obiective specifice:

- Aplicarea uniformă a cadrului legal și eficientizarea mecanismelor de implicare a societății civile în procesele decizionale la nivelul autorităților publice centrale și locale.
- Consolidarea capacităților autorităților publice centrale și locale de a facilita și susține un proces participativ, care să implice activ organizațiile societății civile în luarea deciziilor și implementarea politicilor publice.

- *Obiectivul general 2:* Asigurarea unei finanțări sustenabile pentru organizațiile societății civile, atât din surse publice, cât și din surse alternative;

Obiective specifice:

- Creșterea cu 35% anual a sumelor redirecționate pentru organizațiile societății civile prin intermediul mecanismului de desemnare procentuală.
- Diversificarea mecanismelor de sprijin financiar și beneficii fiscale pentru activitatea organizațiilor societății civile.
- Creșterea participării organizațiilor societății civile în achizițiile publice desfășurate de către autoritățile publice

- *Obiectivul general 3:* Consolidarea mediului de activitate al organizațiilor societății civile pentru a-și atinge în mod eficient și sustenabil misiunea propusă.

Obiective specifice:

- Consolidarea capacităților organizațiilor societății civile, în mod special la nivel local.
- Simplificarea procesului de înființare, aderare sau participare la activitățile entităților publice a organizațiilor societății civile.

Planul de acțiuni aferent PDOSC conține un șir de activități care prevăd elaborarea de studii, mecanisme, metodologii, organizarea evenimentelor de informare, instruire sau organizare a activităților de capacitate a organizațiilor societății civile.

Dintre noutățile prevăzute de Planul de acțiuni al Programului ar putea fi evidențiate acțiuni precum: crearea **centrelor specializate de mentorat** pentru organizațiile societății civile cu elaborarea cadrului normativ pentru funcționarea acestora; **crearea bazei de date** pentru publicarea tuturor rapoartelor organizațiilor beneficiare ale mecanismului procentual, instituirea **mecanismului de reglementare al comenzii sociale, digitalizarea** procesului de înregistrare a organizațiilor societății civile etc.

Realizarea Planului de acțiuni, va contribui la: (i) transparentizarea procesului de luare a deciziilor; (ii) îmbunătățirea capacităților funcționarilor publici și a reprezentanților organizațiilor societății civile; (iii) sporirea nivelului de implicare a OSC în procesul

decizional, sporirea participării OSC în rezolvarea problemelor locale; (iv) creșterea stabilității financiare a OSC; (v) îmbunătățirea dialogului între OSC și APC; (vi) colaborarea mai eficientă dintre OSC etc.

5. Fundamentarea economico-financiară

Costurile și impactul de punere în aplicare a prezentului Program pentru următorii patru ani se estimează la suma de **654 milioane lei**, inclusiv: pentru primul an de implementare – **113,9 mil.lei**, pentru anul 2025 – **139,8 mil lei**, pentru anul 2026 - **174,4 mil.lei** și pentru anul 2027- **225,9 mil.lei**.

Dintre acestea, nemijlocit acțiunile Programului valorează 170,7 milioane lei: 167,4 milioane lei – din sursele bugetului de stat (80,5 milioane în limita bugetelor aprobate ale autorităților, alte 87 milioane lei urmează a fi planificate în ciclurile bugetare ulterioare) și 3,3 milioane lei din surse externe, ce urmează a fi identificate.

Necesarul de mijloace financiare bugetare, pe ani: Anul 2024 – 40,2 mil. lei; Anul 2025 – 40,8 mil. lei; Anul 2026 – 41 mil. lei; Anul 2027 – 45,4 mil. lei

Totodată, se estimează că impactul asupra Bugetului de Stat al acțiunii de popularizare și extindere a mecanismului de desemnare procentuală **va constitui 474,4 milioane lei** pentru patru ani (venituri ratate la BS). În anul 2023 prin mecanismul desemnării procentuale de la Bugetul de Stat sunt redirecționate cca. 55 milioane lei. Redirecționările urmează să crească gradual, cu 35% anual, atingând către 2027 cuantumul de 179,3 milioane lei.

Pentru asigurarea funcționării mecanismului de susținere a organizațiilor societății civile prin finanțare nerambursabilă se propune alocarea a 160 milioane lei pentru patru ani (40 milioane lei anual). Actualmente circa 20 milioane lei anual sunt alocate de către APC pe proiecte ce se încadrează în normele de reglementare a acestui mecanism de finanțare.

Pentru susținerea antreprenoriatului social și întreprinderilor sociale, pe durata programului, se propune alocarea a 5 milioane lei.

Acțiunile care prevăd elaborarea de studii, desfășurarea evenimentelor de informare sau organizarea activităților de capacitate a organizațiilor societății civile vor fi susținute de surse de finanțare externă.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Aprobarea proiectului Programului de dezvoltare a organizațiilor societății civile pentru perioada 2024-2027 va implica modificarea unor acte normative (Modificarea cadrului legal pentru acreditarea organizațiilor prestatoare de servicii sociale, Elaborarea metodologiilor de calcul a costurilor serviciilor sociale etc.).

Data intrării în vigoare a Programului este 01.01.2024.

7. Consultarea publică a proiectului

În conformitate cu prevederile *Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative* și ale *Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional*, pe pagina web oficială a Cancelariei de Stat (www.cancelaria.gov.md), la rubrica „Transparență decizională” a fost asigurată plasarea tuturor informațiilor/anunțurilor și documentelor aferente elaborării Programului de dezvoltare a organizațiilor societății civile pentru perioada 2024-2027.

În vederea elaborării Programului conform principiului guvernării deschise, de co-creare a proiectelor de decizii, a fost instituit un Grup de lucru din reprezentanți ai autorităților publice centrale și organizațiile societății civile. Ședințe ale Grupului de lucru au avut loc la fiecare etapă de avansare în elaborarea documentului de politici. La aceste ședințe au fost invitate și au participat și alte părți interesate, inclusiv OSC ale grupurilor vulnerabile: persoane cu dizabilități; copii; tineri; minorități naționale; populație rurală.

8. Constatările expertizei anticorupție

Proiectul nu cade sub incidența rigorilor de expertiză anticorupție.

9. Constatările expertizei juridice

Informația referitoare la concluziile expertizei juridice privind compatibilitatea proiectului Programului cu alte acte normative în vigoare, precum și respectarea normelor de tehnică legislativă va fi inclusă după recepționarea expertizei de la MJ.

Secretar de stat al Cancelariei de Stat

Ana CALINICI